

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PIRMOJO IR ANTROJO LAIPSNŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2007 m. kovo 14 d. Nr. 255

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo (Žin., 1994, Nr. [101-2018](#)) 10 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatus (pridedama).

2. Pripažinti netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. vasario 6 d. nutarimą Nr. 190 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų ir Vertinimo kriterijų daugiavaikės motinos teisei į Lietuvos Respublikos antrojo laipsnio valstybinę pensiją nustatyti aprašo patvirtinimo“ (Žin., 1995, Nr. [13-309](#));

2.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. rugpjūčio 10 d. nutarimą Nr. 1113 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų dalinio pakeitimo“ (Žin., 1995, Nr. [67-1646](#));

2.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. spalio 16 d. nutarimą Nr. 1346 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų dalinio pakeitimo“ (Žin., 1995, Nr. [86-1947](#));

2.4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. kovo 28 d. nutarimą Nr. 297 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 190 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ dalinio pakeitimo“ (Žin., 1997, Nr. [30-731](#));

2.5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. sausio 26 d. nutarimą Nr. 93 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 190 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ dalinio pakeitimo“ (Žin., 1998, Nr. [10-254](#));

2.6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. birželio 8 d. nutarimą Nr. 688 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 190 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ dalinio pakeitimo“ (Žin., 1998, Nr. [54-1496](#));

2.7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 1 d. nutarimą Nr. 1048 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 190 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ dalinio pakeitimo“ (Žin., 1998, Nr. [78-2207](#));

2.8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. sausio 25 d. nutarimą Nr. 85 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 190 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ dalinio pakeitimo“ (Žin., 2001, Nr. [10-283](#));

2.9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 23 d. nutarimą Nr. 569 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 190 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ dalinio pakeitimo“ (Žin., 2002, Nr. [43-1635](#));

2.10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 22 d. nutarimą Nr. 633 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 190 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2003, Nr. [51-2270](#));

2.11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 24 d. nutarimą Nr. 1684 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 190 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2003, Nr. [123-5614](#));

2.12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 27 d. nutarimą Nr. 1342 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 190 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. [158-5784](#));

2.13. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. vasario 21 d. nutarimą Nr. 203 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 190 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2005, Nr. [26-836](#));

2.14. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. liepos 1 d. nutarimą Nr. 755 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 190 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2005, Nr. [83-3067](#));

2.15. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. rugsėjo 12 d. nutarimą Nr. 882 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. vasario 6 d. nutarimo Nr. 190 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų ir Vertinimo kriterijų daugiavaikės motinos teisei į Lietuvos Respublikos antrojo laipsnio valstybinę pensiją nustatyti aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2006, Nr. [98-3812](#)).

MINISTRAS PIRMININKAS

GEDIMINAS KIRKILAS

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2007 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 255

LIETUVOS RESPUBLIKOS PIRMOJO IR ANTROJO LAIPSNŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatai (toliau vadinama – šie Nuostatai) reglamentuoja:

1.1. Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos funkcijas ir jos darbo organizavimą;

1.2. prašymų (teikimų) skirti Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybines pensijas (toliau vadinama – pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos) pateikimą šių Nuostatų 1.1 punkte nurodytai komisijai;

Punkto pakeitimai:

Nr. [100](#), 2008-02-06, Žin., 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100

1.3. daugiavaikių motinų pagimdytų (įvaikintų) ir išaugintų vaikų gero išauklėjimo bei pačių motinų elgesio vertinimo kriterijus ir sąlygas teisei į antrojo laipsnio valstybinę pensiją nustatyti;

Punkto pakeitimai:

Nr. [100](#), 2008-02-06, Žin., 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100

1.4. prašymų skirti valstybines našlių ir našlaičių pensijas pateikimą;

1.5. pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų, valstybinių našlių ir našlaičių pensijų, respublikinės reikšmės personalinių pensijų, paskirtų iki 1995 m. sausio 1 d. (toliau vadinama – personalinės pensijos), mokėjimą.

2. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos bei valstybinės našlių ir našlaičių pensijos skiriamos ir mokamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymu (Žin., 1994, Nr. [101-2018](#)) (toliau vadinama – Valstybinių pensijų įstatymas), Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo (Žin., 1994, Nr. [59-1153](#); 2005, Nr. [71-2555](#)) (toliau vadinama – Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymas) 2, 5, 14, 21, 39 straipsnio 4 dalies, 57 straipsnio 2 dalies ir 67 straipsnio nuostatomis ir šiais Nuostatais. Kiti pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų bei valstybinių našlių ir našlaičių pensijų skyrimo ir mokėjimo klausimai, nereglamentuoti nurodytuose teisės aktuose, sprendžiami vadovaujantis Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156 (Žin., 1994, Nr. [91-1781](#); 2005, Nr. 83-3066) (toliau vadinama – Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatai), ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų atitinkamomis nuostatomis.

Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos skiriamos nuo kito mėnesio po atitinkamo sprendimo skirti šią pensiją priėmimo pirmos dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1803](#), 2009-12-23, Žin., 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA000001803

3. Šiuose Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka šių Nuostatų 2 punkte nurodytuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. LIETUVOS RESPUBLIKOS PIRMOJO IR ANTROJO LAIPSNŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ SKYRIMO KOMISIJOS PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS FUNKCIJOS IR JOS DARBO ORGANIZAVIMAS

4. Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo komisija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau vadinama – komisija) sudaroma Valstybinių pensijų įstatymo 6 straipsnio nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlymus dėl komisijos sudėties teikia socialinės apsaugos ir darbo ministras.

5. Komisija atlieka šias funkcijas:

5.1. nagrinėja Lietuvos Respublikos aukščiausiosios valdžios ir valdymo institucijų, taip pat Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro prašymus skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybines pensijas Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnyje nurodytiems asmenims:

5.1.1. Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko ir Ministro Pirmininko – aukščiausiesiems valstybės pareigūnams (Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punktas) ir asmenims, kurie ypač nusipelnė Lietuvai kurdami ir plėtodami jos valstybingumą, ūkį, kultūrą, mokslą, meną ir sportą, gindami valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą ir konstitucinę santvarką (toliau vadinama – Lietuvai nusipelnę asmenys) (Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punktas);

5.1.2. ministrų pagal jiems pavestas valdymo sritis – Lietuvai nusipelnusiems asmenims (Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punktas);

5.1.3. sveikatos apsaugos ministro – asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka suteiktas garbės donoro vardas (Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 3 punktas);

5.1.4. Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės – olimpinių žaidynių čempionams (aukso medalio laimėtojams) (Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 2 punktas), asmenims, kurie ypač nusipelnė Lietuvai plėtodami sportą (Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punktas), olimpinių žaidynių prizininkams (sidabro, bronzos medalių laimėtojams), parolimpinių žaidynių čempionams, olimpinių sporto šakų pasaulio čempionams, olimpinių kurčiųjų žaidynių čempionams (Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 2 punktas);

5.1.5. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro – labiausiai pasižymėjusiems neginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams – laisvės kovų dalyviams (Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punktas);

Punkto pakeitimai:

Nr. [100](#), 2008-02-06, *Žin.*, 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100

5.2. nagrinėja savivaldybių administracijų teikimus skirti antrojo laipsnio valstybines pensijas motinoms, pagimdžiusioms (įvaikinusioms) ir išauginusioms iki 8 metų bei gerai išauklėjusioms 7 ir daugiau vaikų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [100](#), 2008-02-06, *Žin.*, 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100

Nr. [1803](#), 2009-12-23, *Žin.*, 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA00001803

5.3. priima sprendimus siūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei skirti pirmojo laipsnio valstybines pensijas arba siūlyti panaikinti šių pensijų skyrimą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [100](#), 2008-02-06, *Žin.*, 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100

5.4. priima sprendimus skirti antrojo laipsnio valstybines pensijas, priima sprendimus dėl paskirtų antrojo laipsnio valstybinių pensijų skyrimo panaikinimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1803](#), 2009-12-23, *Žin.*, 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA00001803

6. Komisijos pirmininkas atlieka šias funkcijas:

6.1. šaukia komisijos posėdžius ir jiems pirmininkauja;

6.2. teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei komisijos pasiūlymus su kitais būtinais dokumentais dėl pirmojo laipsnio valstybinių pensijų skyrimo, taip pat teikia komisijos pasiūlymus dėl šių pensijų skyrimo panaikinimo;

Punkto pakeitimai:

Nr. [100](#), 2008-02-06, Žin., 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100
 Nr. [1803](#), 2009-12-23, Žin., 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA00001803

6.3. Neteko galios nuo 2010-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [1803](#), 2009-12-23, Žin., 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA00001803

6.4. prireikus priima kitus sprendimus, susijusius su komisijos darbo organizavimu.

6.5. priima sprendimus skirti valstybines našlių ir našlaičių pensijas arba įgalioja komisijos pirmininko pavaduotoją atlikti šią funkciją.

Papildyta punktu:

Nr. [100](#), 2008-02-06, Žin., 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100

7. Komisijos pirmininko nesant, jo funkcijas atlieka komisijos pirmininko pavaduotojas.

8. Komisijos veiklos forma yra posėdžiai, kurie šaukiami prireikus, bet ne rečiau kaip kartą per ketvirtį.

9. Komisijos posėdžius protokoluoja komisijos atsakingasis sekretorius (toliau vadinama – komisijos sekretorius), kuris turi patarimojo balso teisę. Komisijos sekretorių skiria komisijos pirmininkas.

10. Komisijos sekretorius yra atsakingas už dokumentų parengimą komisijos posėdžiui.

11. Komisijos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja daugiau kaip pusė komisijos narių. Komisijos sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių komisijos narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamas yra komisijos pirmininko (jo nesant – komisijos pirmininko pavaduotojo) balsas. Į komisijos posėdžius gali būti kviečiami ekspertai, kurie turi patarimojo balso teisę.

12. Komisijos posėdyje priimti sprendimai įforminami protokolu, kurį pasirašo komisijos pirmininkas (jo nesant – komisijos pirmininko pavaduotojas) ir komisijos sekretorius.

13. Komisija, siūlydama Lietuvos Respublikos Vyriausybei skirti pirmojo laipsnio valstybines pensijas arba skirdama antrojo laipsnio valstybines pensijas Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnyje nurodytiems asmenims, kuriems teisė gauti šias pensijas yra ribojama pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo per kalendorinius metus skaičiaus, turi teisę pirmenybę teikti asmenims, neturintiems draudžiamųjų pajamų.

14. Komisija turi teisę priimti sprendimą atsisakyti teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlymą skirti pirmojo laipsnio valstybinę pensiją ar atsisakyti skirti antrojo laipsnio valstybinę pensiją. Tokiu atveju teikimas ar prašymas (toliau vadinama – teikimas) ir prie jo pridėti dokumentai grąžinami juos pateikusiai institucijai. Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo galimybė gali būti iš naujo svarstoma, jeigu šių Nuostatų 5.1 ir 5.2 punktuose nurodytos institucijos pateikia naują teikimą su papildomais svarbiais duomenimis, dėl kurių tikslinga iš naujo svarstyti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo galimybę. Jeigu reikia papildomos informacijos, komisija gali atidėti teikimo svarstymą kitam posėdžiui ir pavesti komisijos sekretoriui prašyti, kad teikimą pateikusi institucija pateiktų papildomą informaciją.

Komisija nenagrinėja pirmojo laipsnio valstybinių pensijų skyrimo klausimų ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams – kariams savanoriams, kuriems teisė į šias pensijas suteikia Lietuvos Respublikos valstybės paramos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams įstatymo (Žin., 1997, Nr. [114-2868](#)) 2 straipsnio 1 dalis. Sprendimą skirti pirmojo laipsnio valstybines pensijas pagal Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro pateiktus sąrašus priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teikimu. Ši ministerija, gavusi Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro pateiktus ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyvių – karių savanorių sąrašus ir jų bylas kartu su šių Nuostatų 17¹ punkte nurodytais dokumentais, per 15 darbo dienų pateikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [100](#), 2008-02-06, Žin., 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100

Nr. [1155](#), 2008-11-12, Žin., 2008, Nr. 133-5130 (2008-11-20), i. k. 1081100NUTA00001155

15. Teikimus skirti pirmojo ir antrojo laipsnių valstybines pensijas pateikusios šių Nuostatų 5.1 ir 5.2 nurodytos institucijos apie komisijos sprendimą informuojamos per 30 dienų po komisijos posėdžio.

Asmenį apie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą skirti pirmojo laipsnio valstybinę pensiją arba komisijos sprendimą skirti antrojo laipsnio valstybinę pensiją per šio punkto pirmojoje pastraipoje nurodytą terminą informuoja komisijos sekretorius, kartu nurodydamas paskirtą pensiją mokančią Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau vadinama – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba) įgaliotą Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigą (toliau vadinama – pensijas mokanti įstaiga).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

III. TEIKIMŲ SKIRTI PIRMOJO IR ANTROJO LAIPSNŲ VALSTYBINES PENSIJAS PATEIKIMAS KOMISIJAI

16. Lietuvos Respublikos aukščiausiosios valdžios, valdymo ir šiuose Nuostatuose nurodytos valstybės institucijos (išskyrus Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą) kartu su teikimais skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybines pensijas pateikia:

16.1. dokumentus (charakteristikas, valstybinės archyvų sistemos įstaigų pažymėjimus arba šiose įstaigose saugomų dokumentų nuorašus, išrašus ir atitinkamus dokumentus, patvirtinančius asmens statusą, garbės vardo suteikimą, apdovanojimą), patvirtinančius asmens, kuriam prašoma skirti valstybinę pensiją, Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnyje nurodytus nuopelnus;

16.2. asmens darbo laikotarpius patvirtinančius dokumentus (darbo knygelės, socialinio draudimo pažymėjimo nuorašus ar darbo stažo pažymėjimus, darbdavių išduotus remiantis turimais dokumentais, ar kitus dokumentus);

16.3. asmens gyvenimo aprašymą;

16.4. nuotrauką (2x3);

16.5. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau vadinama – Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba) išduotos darbingumo lygio pažymos (invalidumo pažymėjimo, išduoto iki 2005 m. liepos 1 d. Valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos) nuorašą, jeigu asmeniui nėra sukakęs senatvės pensijos amžius;

16.6. pažymą apie asmeniui paskirtą ir mokamą valstybinių socialinio draudimo pensijų, iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų mokamą valstybinių pensijų, valstybinių šalpos išmokų ir kitų pensijų išmokų dydžius (atsižvelgiant į tai, kurios rūšies pensija ar pensijų išmoka paskirta ir mokama);

16.7. Lietuvos Respublikos piliečio paso ar Lietuvos Respublikos paso, ar asmens tapatybės kortelės nuorašą. Tuo atveju, jeigu šiuose dokumentuose nėra įrašo apie asmens nuolatinę gyvenamąją vietą, – seniūnijos (savivaldybėse, kuriose yra įsteigtos seniūnijos) arba kito savivaldybės administracijos padalinio (savivaldybėse, kuriose seniūnijos neįsteigtos, arba savivaldybių teritorijose, kurios nepriskirtos seniūnijoms) išduotą pažymą apie asmens deklaruotą gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, o neturinčiam gyvenamosios vietos – pažymą apie įtraukimą į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą (asmenys, nuolat gyvenantys užsienyje, pateikia atitinkamos institucijos išduotą pažymą apie asmens deklaruotą gyvenamąją vietą užsienio valstybėje arba kitą asmens gyvenamąją vietą užsienio valstybėje patvirtinantį dokumentą).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1155](#), 2008-11-12, *Žin.*, 2008, Nr. 133-5130 (2008-11-20), i. k. 1081100NUTA00001155

17. Savivaldybių administracijos, pateikdamos teikimus skirti antrojo laipsnio valstybines pensijas motinoms, pagimdžiusioms (įvaikinusioms), išauginusioms iki 8 metų ir gerai išauklėjusioms 7 ir daugiau vaikų (toliau vadinama – daugiavaikės motinos), kartu su šių Nuostatų 16 punkte nurodytais dokumentais pateikia:

- 17.1. visų vaikų charakteristikas, išduotas mokymo įstaigų, darbdavių arba seniūnų;
- 17.2. visų vaikų gimimo liudijimų nuorašus;
- 17.3. mirusių vaikų mirties liudijimų nuorašus;
- 17.4. dokumentų, įrodančių daugiavaikės motinos ir (ar) jos vaikų pavardės keitimą, nuorašus, jeigu pavardė buvo pakeista.

Punkto pakeitimai:

Nr. [100](#), 2008-02-06, *Žin.*, 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100

Nr. [1803](#), 2009-12-23, *Žin.*, 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA000001803

17¹. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras kartu su teikimais skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybines pensijas ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams – kariamais savanoriams ir labiausiai pasižymėjusiems neginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams – laisvės kovų dalyviams pateikia šio centro išduotą pažymą apie atitinkamo statuso pripažinimą ir šių Nuostatų 16.5 ir 16.7 punktuose nurodytus dokumentus.

Papildyta punktu:

Nr. [1155](#), 2008-11-12, *Žin.*, 2008, Nr. 133-5130 (2008-11-20), i. k. 1081100NUTA000001155

18. Dokumentų nuorašai turi būti patvirtinti teisės aktų nustatyta tvarka. Dokumentų nuorašai, kurių reikia pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinei pensijai skirti, gali būti patvirtinti juos priėmusių valstybės institucijų, savivaldybių administracijų tarnautojų, įgaliotų tvirtinti dokumentų nuorašų tikrumą. Užsienio valstybių išduoti dokumentai turi būti išversti į lietuvių kalbą ir legalizuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 30 d. nutarimo Nr. 1079 „Dėl Dokumentų legalizavimo ir tvirtinimo pažyma (Apostille) tvarkos aprašo patvirtinimo“ (*Žin.*, 2006, Nr. [118-4477](#)) nustatyta tvarka arba patvirtinti pažyma „Apostille“, jeigu tarptautinės sutartys ir susitarimai nenumato kitaip.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1803](#), 2009-12-23, *Žin.*, 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA000001803

19. Jeigu komisijai teikimus skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją pateikia fiziniai asmenys, institucijos, įstaigos ar organizacijos, kurioms ši teisė nesuteikta, komisijos sekretorius juos grąžina arba persiunčia kompetentingoms valstybės ar savivaldybių institucijoms.

20. Šių Nuostatų 5.1 punkte nurodytos institucijos, pateikdamos komisijai teikimus skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybines pensijas Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnyje nurodytiems asmenims, kuriems teisė gauti šias pensijas yra ribojama pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo per kalendorinius metus skaičiaus, sudaro kandidatų sąrašą. Komisija, svarstydamą pateiktas Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnyje nurodytų asmenų kandidatūras pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinėms pensijoms skirti, atsižvelgia į šių institucijų pateiktus sąrašus. Asmenų prašymų teikimo atitinkamai valstybės institucijai bei savivaldybių administracijoms ir šių prašymų nagrinėjimo institucijoje (administracijoje) tvarką nustato pačios institucijos (administracijos).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1803](#), 2009-12-23, *Žin.*, 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA000001803

21. Komisijos posėdžio metu nagrinėjami tik tie teikimai skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją, kurie komisijai su visais reikiama dokumentais (šių Nuostatų 16, 17 ir 17¹ punktai) buvo pateikti ne vėliau kaip likus 20 darbo dienų iki komisijos posėdžio. Teikimai, pateikti likus mažiau nei 20 darbo dienų iki komisijos posėdžio, nagrinėjami kitame posėdyje, jeigu komisija nenusprendžia kitaip.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1155](#), 2008-11-12, *Žin.*, 2008, Nr. 133-5130 (2008-11-20), i. k. 1081100NUTA000001155

IV. DAUGIAVAIKIŲ MOTINŲ PAGIMDYTŲ (ĮVAIKINTŲ) IR IŠAUGINTŲ VAIKŲ GERO IŠAUKLĖJIMO BEI PAČIŲ MOTINŲ ELGESIO VERTINIMO KRITERIJAI IR SĄLYGOS TEISEI Į ANTROJO LAIPSNIO VALSTYBINĘ PENSIJĄ NUSTATYTI

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [100](#), 2008-02-06, *Žin.*, 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100

22. Savivaldybių administracijos, teikdamos komisijai pasiūlymus dėl antrojo laipsnio valstybinių pensijų skyrimo daugiavaikėms motinoms, taip pat komisija, priimdama sprendimą dėl šios pensijos skyrimo, privalo vadovautis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos civilinio kodeksu (*Žin.*, 2000, Nr. [74-2262](#)), Valstybinių pensijų įstatymu, šių Nuostatų 23–31 punktais, kitų Lietuvos Respublikos bei tarptautinių teisės aktų nuostatomis ir visuomenės pripažintų elgesio normų reikalavimais, kad komisijos priimti sprendimai atitiktų antrojo laipsnio valstybinių pensijų esmę ir paskirtį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1803](#), 2009-12-23, *Žin.*, 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA00001803

23. Nustatant daugiavaikės motinos teisę gauti antrojo laipsnio valstybinę pensiją, atsižvelgiama į šiuos kriterijus:

23.1. daugiavaikės motinos pagimdyti (įvaikinti) vaikai turi būti gerai išauklėti;

Punkto pakeitimai:

Nr. [100](#), 2008-02-06, *Žin.*, 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100

23.2. daugiavaikės motinos elgesys turi atitikti visuomenės pripažintas elgesio normas.

24. Daugiavaikės motinos pagimdyti (įvaikinti) ir išauginti vaikai laikomi gerai išauklėtais, jeigu jie išauginti dorais žmonėmis ir ištikimais piliečiais, gerbia savo tėvus, kitus šeimos narius, globoja juos senatvėje ar negalios atveju, tausoja jų palikimą, laikosi visuomenės nustatytų elgesio normų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [100](#), 2008-02-06, *Žin.*, 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100

25. Daugiavaikės motinos vaikas nelaikomas gerai išauklėtu, jeigu, neatsižvelgiant į amžių, jis nuteistas už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, – nesvarbu, ar teistumas išnykęs, ar ne.

26. Daugiavaikės motinos elgesys laikomas atitinkančiu visuomenės pripažintas elgesio normas, jeigu ji tinkamai atliko savo pareigas: dorai auklėjo ir prižiūrėjo savo vaikus, rūpinosi jų sveikata, dvasiniu ir moraliniu ugdymu, išlaikė juos, įdiegė jiems teigiamas savybes ir įpročius, apsaugojo juos nuo žalingos įtakos ir jos padarinių, taip pat, atsižvelgdama į vaikų fizinę ir protinę būklę, sudarė jiems palankias sąlygas visapusiškai ir harmoningai vystytis, kad vaikai būtų parengti savarankiškai gyventi visuomenėje ir taptų gerais savo šalies piliečiais.

27. Daugiavaikės motinos elgesys nelaikomas atitinkančiu visuomenės pripažintas elgesio normas, jeigu:

27.1. ji buvo nuteista už nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo vaikui ir šeimai padarymą ar nusikaltimo, susijusio su jos vaiko (vaikų) sveikatos sutrikdymu ar gyvybės atėmimu, padarymą, ar kitą sunkų ar labai sunkų nusikaltimą;

27.2. ji netinkamai auklėjo vaikus ir dėl to vaikas (vaikai) atėmė sau gyvybę ar susiluošino;

27.3. vaikai buvo globjami (rūpinami) valstybės kūdikių namuose ar kitose globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose ir (ar) motinai įstatymų nustatyta tvarka buvo apribota tėvų valdžia (atimtos motinystės ar vaikų auklėjimo teisės arba apribotos tėvystės teisės);

27.4. šeima, kurioje vaikai augo ar auga, savivaldybės administracijos sprendimu priskirtina prie socialinės rizikos šeimų dėl to, kad daugiavaikė motina piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis arba (ir) yra priklausoma nuo azartinių lošimų, arba (ir) naudoja psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą prieš savo vaikus, arba (ir) gaunamą valstybės paramą panaudoja ne šeimos interesams.

28. Savivaldybių administracijos neturi teisės teikti komisijai pasiūlymų dėl antrojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo daugiavaikėi motinai šių Nuostatų 25 ir 27 punktuose nustatytais atvejais, išskyrus šių Nuostatų 29 punktą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1803](#), 2009-12-23, Žin., 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA00001803

29. Savivaldybių administracijos gali teikti komisijai pasiūlymus dėl antrojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo daugiavaikėi motinai tais atvejais, kai daugiavaikė motina pateikia asmens sveikatos priežiūros sistemos įstaigų išduotą pažymą, patvirtinančią, kad jos pagimdyti vaikai (vienas iš vaikų) buvo globojami (rūpinami) kūdikių namuose ar kitose globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose dėl jos sveikatos būklės, neleidžiančios jai atlikti savo pareigų, arba dėl jų sveikatos būklės, reikalingos specialiosios specialistų priežiūros ir (ar) pagalbos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1803](#), 2009-12-23, Žin., 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA00001803

30. Tais atvejais, kai daugiavaikės motinos vaikas (vaikai) arba (ir) pati daugiavaikė motina buvo nuteisti už nusikalstamą veiką, išskyrus šių Nuostatų 25 ir 27.1 punktuose numatytas nusikalstamas veikas, savivaldybių arba apskričių viršininkų administracijos gali teikti komisijai daugiavaikės motinos prašymą skirti antrojo laipsnio valstybinę pensiją tik teistumui išnykus. Kartu savivaldybių administracijos pateikia savo išvadas ir motyvus, kodėl šiai daugiavaikėi motinai turėtų būti paskirta antrojo laipsnio valstybinė pensija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1803](#), 2009-12-23, Žin., 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA00001803

31. Komisija, remdamasi savivaldybių administracijų pateiktais duomenimis, turi teisę neskirti daugiavaikėi motinai antrojo laipsnio valstybinės pensijos, jeigu:

31.1. jos pagimdyti (įvaikinti) ir išauginti vaikai piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis arba (ir) yra priklausomi nuo azartinių lošimų, arba (ir) naudoja psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą prieš savo vaikus, arba (ir) gaunamą valstybės paramą panaudoja ne šeimos interesams;

31.2. jos vaikui per vienerius metus skirtos dvi ir daugiau administracinių nuobaudų už viešosios tvarkos pažeidimus, jeigu nesuėjęs terminas, kuriam pasibaigus laikoma, kad asmeniui nebuvo paskirta administracinė nuobauda.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1803](#), 2009-12-23, Žin., 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA00001803

32. Savivaldybių administracijos, teikdamos komisijai dokumentus, kurių reikia antrojo laipsnio valstybinei pensijai skirti daugiavaikėi motinai, privalo nurodyti komisijai visas abejotinas aplinkybes, kurios gali turėti įtakos komisijos sprendimui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1803](#), 2009-12-23, Žin., 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA00001803

33. Savivaldybių administracijos yra atsakingos už visų pirminių duomenų ir dokumentų, kurių reikia antrojo laipsnio valstybinei pensijai skirti daugiavaikėi motinai, surinkimą ir pateikimą komisijos sekretoriui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1803](#), 2009-12-23, Žin., 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA00001803

V. PRAŠYMŲ SKIRTI VALSTYBINES NAŠLIŲ IR NAŠLAIČIŲ PENSIJAS PATEIKIMAS

34. Asmenys, pagal Valstybinių pensijų įstatymo 9 straipsnį turintys teisę gauti valstybinę našlių ar našlaičių pensiją, pensijas mokančiai įstaigai pateikia šių Nuostatų 35 punkte nurodytus dokumentus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, Žin., 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

35. Kartu su prašymu skirti valstybinę našlių ar našlaičių pensiją asmuo pateikia:

35.1. Lietuvos Respublikos piliečio paso ar Lietuvos Respublikos paso, ar asmens tapatybės kortelės nuorašą; jeigu prašoma skirti valstybinę našlaičių pensiją vaikui, nesukakusiam 16 metų, – šio vaiko gimimo liudijimo nuorašą; jeigu šiuose dokumentuose nėra žymos apie asmens nuolatinę gyvenamąją vietą, – seniūnijos (savivaldybėse, kuriose yra įsteigtos seniūnijos) arba kito savivaldybės administracijos padalinio (savivaldybėse, kuriose seniūnijos neįsteigtos, arba savivaldybių teritorijose, kurios nepriskirtos seniūnijoms) išduotą pažymą apie asmens deklaruotą gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, o neturinčiam gyvenamosios vietos – pažymą apie įtraukimą į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą (asmenys, nuolat gyvenantys užsienyje, pateikia atitinkamos institucijos išduotą pažymą apie asmens deklaruotą gyvenamąją vietą užsienio valstybėje arba kitą asmens gyvenamąją vietą užsienio valstybėje patvirtinantį dokumentą);

Punkto pakeitimai:

Nr. [669](#), 2007-06-27, *Žin.*, 2007, Nr. 77-3091 (2007-07-12), i. k. 1071100NUTA00000669

35.2. mirties liudijimo nuorašą;

35.3. dokumentus, patvirtinančius giminystės ryšius su mirusiuoju (santuokos liudijimo nuorašą, našlaičių (vaikų ar įvaikių) gimimo liudijimo nuorašus arba teismo sprendimą, nustatantį giminystės ryšius, ir kita);

35.4. pažymą apie asmeniui paskirtų ir mokamų valstybinių pensijų, valstybinių šalpos išmokų ir kitų pensijų išmokų dydžius, jeigu šias pensijas ir išmokas moka ne Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

35.5. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos išduotos darbingumo lygio pažymos (invalidumo pažymėjimo, išduoto iki 2005 m. liepos 1 d. Valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos) nuorašą, jeigu asmuo, kuris kreipiasi dėl valstybinės našlių pensijos, nėra sukakęs senatvės pensijos amžiaus, ar asmuo, kuris kreipiasi dėl valstybinės našlaičių pensijos, jau yra sukakęs 18 metų ir nesimoko;

35.6. mokymo įstaigų išduotą pažymą, jeigu našlaitis (vaikas ar įvaikis), vyresnis kaip 18 metų, mokosi ir jo teisė gauti valstybinę našlaičių pensiją nesiejama su jo negalia (invalidumu).

35.7. dokumentą, patvirtinantį globos ar rūpybos nustatymą ir asmens paskyrimą globėju ar rūpintoju, jeigu asmeniui teisės aktų numatyta tvarka nustatyta globa ar rūpyba ir paskirtas globėjas ar rūpintojas.

Papildyta punktu:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

35.8 šių Nuostatų 35.2 ir 35.3 punktuose nurodyti dokumentai pateikiami tik tuo atveju, jeigu šiuose dokumentuose nurodytų asmens duomenų nėra Lietuvos Respublikos gyventojų registre.

Papildyta punktu:

Nr. [1803](#), 2009-12-23, *Žin.*, 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA00001803

36. Asmens prašymą skirti valstybinę našlių ar našlaičių pensiją su visais reikiamais dokumentais pensijas mokanti įstaiga per 5 darbo dienas persiunčia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai.

Sprendimą dėl valstybinės našlių ar našlaičių pensijos skyrimo priima komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas komisijos pirmininko pavaduotojas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų reikiamų dokumentų (šių Nuostatų 35 punktą) gavimo Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje dienos. Apie šį sprendimą asmenį ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šio sprendimo priėmimo informuoja komisijos sekretorius. Informuojant apie sprendimą, kuriuo atsisakoma skirti valstybinę našlių ar našlaičių pensiją, nurodoma atsisakymo priežastis. Asmens prašymas ir kiti valstybinei našlių ar našlaičių pensijai skirti pateikti dokumentai kartu su komisijos pirmininko (jo įgalioto

komisijos pirmininko pavaduotojo) sprendimo kopija, patvirtinta komisijos sekretoriaus, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po šio sprendimo priėmimo grąžinami pensijas mokančiai įstaiga.

Punkto pakeitimai:

Nr. [100](#), 2008-02-06, *Žin.*, 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

VI. PIRMOJO IR ANTROJO LAIPSNIŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ, VALSTYBINIŲ NAŠLIŲ IR NAŠLAIČIŲ PENSIJŲ, PERSONALINIŲ PENSIJŲ MOKĖJIMAS

37. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybines pensijas, valstybines našlių ir našlaičių pensijas, taip pat personalines pensijas moka atitinkama šių Nuostatų 15 punkto antrojoje pastraipoje nurodyta pensijas mokanti įstaiga.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

38. Šių Nuostatų 37 punkte nurodytos pensijos jų gavėjams išmokamos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [188](#), 2008-03-05, *Žin.*, 2008, Nr. 29-1027 (2008-03-08), i. k. 1081100NUTA00000188

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

39. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos, valstybinės našlių ir našlaičių pensijos, paskirtos iki 2001 m. vasario 1 d., taip pat personalinės pensijos šių pensijų gavėjams mokamos už einamąjį mėnesį. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos, valstybinės našlių ir našlaičių pensijos, paskirtos nuo 2001 m. vasario 1 d. ir vėliau, šių pensijų gavėjams mokamos už praėjusį mėnesį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

40. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų, valstybinių našlių ir našlaičių pensijų, personalinių pensijų gavėjams, gyvenantiems užsienio valstybėse, pensijos pervedamos į jų asmenines sąskaitas Lietuvos teritorijoje esančiame banke. Nurodytų pensijų gavėjams, gyvenantiems Lietuvos Respublikos teritorijoje, pensijos gali būti išmokamos pervedimu į šių pensijų gavėjų asmenines sąskaitas Lietuvos teritorijoje esančiame banke, išmokamos pašte arba jų prašymu pristatomos į namus pagal pensijos gavėjo deklaruotą ar gyvenamąją vietą, kurioje jis faktiškai dažniausiai gyvena Lietuvoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

41. Šių Nuostatų 39 punkte nurodytais atvejais pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų paskyrimo diena laikoma diena, nuo kurios buvo pradėtos mokėti paskirtos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

42. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų gavėjams, turintiems draudžiamųjų pajamų, šios pensijos nemokamos, išskyrus šių Nuostatų 43 punkte nustatytus atvejus.

43. Šių Nuostatų 42 punkto nuostata netaikoma turintiems draudžiamųjų pajamų pirmojo laipsnio valstybinių pensijų gavėjams, kuriems šios pensijos paskirtos kaip ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams – kariams savanoriams, antrojo laipsnio valstybinių pensijų gavėjoms – daugiavaikėms motinoms, antrojo laipsnio valstybinių pensijų gavėjams – asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka suteiktas garbės donoro vardas, valstybinių našlių ir našlaičių pensijų, taip pat personalinių pensijų gavėjams. Šiame punkte nurodytiems asmenims paskirtos valstybinės pensijos mokamos viso dydžio, neatsižvelgiant į tai, ar jie turi draudžiamųjų pajamų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [100](#), 2008-02-06, *Žin.*, 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100

44. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų, valstybinių našlių ir našlaičių pensijų, taip pat personalinių pensijų gavėjai, jų atstovai pagal įstatymą arba teisės aktų nustatyta tvarka įgalioti asmenys apie aplinkybes, turinčias įtakos atitinkamos pensijos mokėjimui, privalo pranešti pensijas mokančiai įstaigai per 10 dienų nuo jų atsiradimo dienos. Turinčios įtakos atitinkamos pensijos mokėjimui aplinkybės yra šios:

44.1. pensijos gavėjas netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;

44.2. pensijos gavėjas atgauna darbingumą, jeigu pensijos mokėjimas siejamas su asmens neįgalumu;

44.3. pensijos gavėjas pradeda gauti kitos rūšies valstybinę pensiją (įskaitant valstybines našlių ir našlaičių pensijas) ar kitą pensiją išmoką (įskaitant valstybines našlių ir našlaičių rentas), mokamas iš valstybės biudžeto lėšų, šalpos pensiją ar šalpos kompensaciją. Pranešti nereikalaujama, jeigu minėtas pensijas moka Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos;

44.4. pensijos gavėjas miršta;

44.5. įsiteisėja teismo nuosprendis dėl pensijos gavėjo pripažinimo kaltu už tyčinį nusikaltimą (tik mokant pirmojo ir antrojo laipsnių valstybines pensijas);

44.6. pensijos gavėjas pradeda gauti draudžiamąsias pajamas, išskyrus šių Nuostatų 43 punkte nustatytus atvejus (tik mokant pirmojo ir antrojo laipsnių valstybines pensijas);

44.7. pensijos gavėjas netenka atitinkamo statuso, suteikusio jam teisę į pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją (tik mokant pirmojo ir antrojo laipsnių valstybines pensijas);

44.8. daugiavaikės motinos, gaunančios antrojo laipsnio valstybinę pensiją, ar (ir) jos išaugintų vaikų (įvaikių) elgesys nebeatitinka reikalavimų, nustatytų šių Nuostatų IV skyriuje (tik mokant antrojo laipsnio valstybines pensijas);

44.9. našlys (-ė) namuose nebeslaugo mirusio asmens vaiko (įvaikio), pripažinto nedarbingu, netekusiu 75–100 procentų darbingumo, jeigu valstybinės našlių pensijos mokėjimas siejamas su vaiko (įvaikio) neįgalumu (tik mokant valstybines našlių pensijas);

44.10. sukakęs 18 metų mirusio asmens vaikas (įvaikis) nebesimoko, jeigu valstybinės našlių ir (ar) našlaičių pensijos mokėjimas siejamas su šio vaiko (įvaikio) mokymusi (tik mokant valstybines našlių ir našlaičių pensijas);

44.11. našlys (-ė) susituokia dar kartą (tik mokant valstybines našlių pensijas);

44.12. našlys (-ė) arba našlaitis teismo nuosprendžiu pripažintas kaltu už tyčinio nusikaltimo mirusiajam, už kurį paskirta valstybinė našlių ar našlaičių pensija, padarymą (tik mokant valstybines našlių ir našlaičių pensijas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [100](#), 2008-02-06, *Žin.*, 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

45. Kai pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos gavėjas, išskyrus šių Nuostatų 43 punkte nurodytus asmenis, yra individualios įmonės savininkas, tikrosios ūkinės bendrijos ar komanditinės ūkinės bendrijos tikrasis narys, taip pat asmuo, kuris verčiasi individualia veikla, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme (*Žin.*, 2002, Nr. [73-3085](#)), išskyrus individualią veiklą, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą, pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją mokama tik tuo atveju, jeigu pensijas mokančiai įstaigai šis asmuo pateikia pareiškimą, kuriame įsipareigoja, susidarius pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos permokai (paaiškęjus, jog pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos gavėjas turėjo draudžiamųjų pajamų už tą laikotarpį, per kurį jam buvo paskirta ir mokėta pensija), ją grąžinti į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

46. Kai valstybinės pensijos gavėjui pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos mokėjimas sustabdomas dėl to, kad jis turi draudžiamųjų pajamų, pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinė pensija, netekus šių pajamų, vėl pradedama mokėti nuo kitos dienos, einančios po tos dienos, kurią nustota turėti draudžiamųjų pajamų. Atnaujintos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos jų gavėjams ir toliau mokamos šių Nuostatų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

47. Kai pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinių pensijų gavėjai tam tikrą laiką neturi draudžiamųjų pajamų (suteiktos nemokamos atostogos, yra laikinai nedarbingi, tačiau ligos pašalpų negauna ir kitais atvejais), pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinė pensija už tas dienas, kurias nebuvo draudžiamųjų pajamų, mokama šių Nuostatų 46 punkte nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

48. Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos, valstybinės našlių ar našlaičių pensijos, taip pat personalinės pensijos gavėjui mirus, pensijas mokanti įstaiga pensiją išmoka jį laidojusiems asmenims, pateikusiems prašymą ir mirties liudijimo nuorašą, patvirtintą teisės aktų nustatyta tvarka, už mirties mėnesį, jeigu ji dar nebuvo išmokėta, ir tokio pat dydžio dar už vieną mėnesį. Kai pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinė pensija, valstybinė našlių ar našlaičių pensija mokama už praėjusį mėnesį ir miręs asmuo iki mirties dienos šios pensijos nebuvo gavęs, mirusį pensijos gavėją laidojusiems asmenims taip pat išmokama jo iki mirties dienos negauta pensija už praėjusį mėnesį. Kitos pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos, valstybinės našlių ar našlaičių pensijos, taip pat personalinės pensijos gavėjui apskaičiuotos šių pensijų sumos, kurios jam priklausė ir kurių jis dėl mirties negavo, išmokamos paveldėtojams, pateikusiems paveldėjimo teisės liudijimą. Susidariusi pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos, valstybinės našlių ar našlaičių pensijos, taip pat personalinės pensijos permoka, esant šios pensijos gavėją laidojusių asmenų (jo įpėdinių) sutikimui, išskaičiuojama iš šiame punkte nurodytų sumų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

Nr. [1803](#), 2009-12-23, *Žin.*, 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA00001803

49. Mirus asmeniui, kuriam pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinė pensija buvo paskirta, bet nemokama dėl to, kad jis turėjo draudžiamųjų pajamų, pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos už likusias mirties mėnesio dienas dydis skaičiuojamas kaip neturėjusiam draudžiamųjų pajamų. Taip apskaičiuota pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos gavėjo mirties mėnesio pensija išmokama pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos gavėją laidojusiems asmenims. Be to, jiems išmokama paskirtos pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos suma dar už vieną mėnesį (šių Nuostatų 48 punktas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1803](#), 2009-12-23, *Žin.*, 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA00001803

50. Personalinės pensijos mokamos tol, kol šių pensijų gavėjai nepraranda teisės į šią pensiją arba patys neatsisako šios pensijos, arba neįgyja teisės gauti didesnę kitos rūšies pensiją ar šalpos kompensaciją. Jeigu personalinės pensijos gavėjui mokama kita pensija ar šalpos kompensacija, tuomet personalinė pensija nemokama, išskyrus Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo (*Žin.*, 1994, Nr. [96-1873](#); 2005, Nr. 71-2556) 19 straipsnio 3 dalyje ir šių Nuostatų 51 punkte nustatytus atvejus.

51. Jeigu asmuo gauna personalinę pensiją už mirusį iki 1995 m. sausio 1 d. tėvą (motiną), kartu su šia pensija jis turi teisę gauti valstybinę socialinio draudimo našlaičių pensiją, valstybinę našlaičių pensiją ar šalpos našlaičių pensiją už mirusį kitą iš tėvų (itėvių). Šios personalinės pensijos mokamos tokia pat tvarka ir sąlygomis kaip ir valstybinės našlaičių pensijos.

52. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos, valstybinės našlių ir našlaičių pensijos bei personalinės pensijos didinamos, kai teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinamas naujas

valstybinių pensijų bazės dydis. Valstybinės našlių pensijos, paskirtos nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1997 m. birželio 30 d. už mirusius po 1995 m. sausio 1 d. asmenis, toliau mokamos 1997 metų birželio mėnesio pensijos dydžio ir keičiantis valstybinių pensijų bazės dydžiui nedidindamos. Indeksuojant personalinių pensijų dydį, taikoma tokia formulė: paskutinio mėnesio prieš indeksacijos vykdymą personalinės pensijos suma dalijama iš tuo metu taikyto valstybinių pensijų bazės dydžio ir dauginama iš naujo valstybinių pensijų bazės dydžio.

Padidėjus valstybinių pensijų bazės dydžiui, paskirtas pirmojo ir antrojo laipsnių valstybines pensijas, valstybines našlių ir našlaičių pensijas, taip pat personalines pensijas padidina (indeksuoja) pensijas mokanti įstaiga.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

53. Asmuo, kuriam paskirta pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinė pensija arba valstybinė našlių ar našlaičių pensija arba tęsiamas personalinės pensijos mokėjimas, turi teisę kreiptis į pensijas mokančią įstaigą ir prašyti laikinai nemokėti jam paskirtos pensijos. Tokiais atvejais nurodytų pensijų mokėjimas sustabdomas nuo kito mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį pateiktas rašytinis asmens prašymas, pirmosios dienos. Laikina nemokamos pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos, valstybinės našlių ar našlaičių pensijos, taip pat personalinės pensijos mokėjimas atnaujinamas, kai pensijas mokanti įstaiga gauna asmens rašytinį prašymą atnaujinti pensijos mokėjimą, jeigu asmuo neprarado teisės į šią pensiją. Pensijų mokėjimas atnaujinamas nuo kito mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį pateiktas asmens prašymas, pirmosios dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

54. Jeigu pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos, valstybinės našlių ar našlaičių pensijos mokėjimas buvo susijęs su šių pensijų gavėjo neįgalumu, pasibaigus darbingumo lygio (invalidumo) nustatymo terminui ir asmenį pripažinus darbingu, paskirtosios pensijos mokėjimas sustabdomas nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį asmuo buvo pripažintas darbingu, pirmosios dienos. Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos gavėją vėl pripažinus nedarbingu ar iš dalies darbingu, netekusiu 60 procentų ar daugiau darbingumo, anksčiau paskirtosios pensijos mokėjimas atnaujinamas nuo tos dienos, kurią pensijos gavėjas vėl buvo pripažintas nedarbingu ar iš dalies darbingu, netekusiu 60 procentų ar daugiau darbingumo. Valstybinės našlių pensijos gavėją vėl pripažinus nedarbingu ar iš dalies darbingu, anksčiau paskirtosios pensijos mokėjimas atnaujinamas, jeigu nuo dienos, kurią buvo sustabdytas paskirtosios pensijos mokėjimas, praėjo ne daugiau kaip 3 metai. Asmeniui, gavusiam pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją, kurios mokėjimas buvo nutrauktas dėl atgauto darbingumo, sukakus senatvės pensijos amžių, anksčiau paskirtosios pensijos mokėjimas atnaujinamas nuo dienos, kurią pensijos gavėjas sukanka senatvės pensijos amžių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

55. Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos, valstybinės našlių ir našlaičių pensijos, taip pat personalinės pensijos gavėjas, persikeliantis nuolat gyventi į užsienį, per 10 darbo dienų iki išvykimo iš Lietuvos Respublikos dienos turi raštu apie tai pranešti pensijas mokančiai įstaigai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, *Žin.*, 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

56. Lietuvos Respublikos Vyriausybei priėmus nutarimą skirti pirmojo laipsnio valstybinę pensiją arba komisijai priėmus sprendimą skirti antrojo laipsnio valstybinę pensiją, socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka pensijas mokančiai įstaigai pateikiami visi su šios pensijos skyrimu susiję dokumentai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje saugomi komisijos protokolai (šių Nuostatų 12 punktą) ir komisijos pirmininko (jo įgalioto komisijos pirmininko pavaduotojo) sprendimai dėl valstybinių našlių ir našlaičių pensijų.

Paskirtųjų pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų, valstybinių našlių ir našlaičių pensijų, taip pat personalinių pensijų gavėjų bylos pensijas mokančioje įstaigoje tvarkomos ir saugomos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos nustatyta tvarka.

Pensijas mokančios įstaigos sprendimai, susiję su paskirtųjų pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų, valstybinių našlių ir našlaičių pensijų, taip pat personalinių pensijų mokėjimu, skundžiami Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos sprendimai skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [13-308](#); 2000, Nr. [85-2566](#)) nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [100](#), 2008-02-06, Žin., 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100

Nr. [1294](#), 2008-12-03, Žin., 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

57. Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos, valstybinės našlių ar našlaičių pensijos, taip pat personalinės pensijos gavėjui, gaunančiam tik šią pensiją, pensijas mokanti įstaiga išduoda Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos direktoriaus įsakymu patvirtintos formos pensijos gavėjo pažymėjimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, Žin., 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

58. Jeigu pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos, valstybinės našlių ar našlaičių pensijos, taip pat personalinės pensijos gavėjas, jo atstovas pagal įstatymą arba teisės aktų nustatyta tvarka įgaliotas asmuo laiku nepraneša apie šių Nuostatų 44 punkte nurodytas aplinkybes, turinčias įtakos atitinkamos valstybinės pensijos mokėjimui, ir dėl to ši pensija permokama, permokėtas dydis iš šios pensijos gavėjo išieškomas pensijas mokančios įstaigos direktoriaus (ar jo įgalioto šios įstaigos valstybės tarnautojo) sprendimu Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatyta tvarka. Jeigu apie aplinkybes, turinčias įtakos pensijos mokėjimui, pranešama laiku, tačiau valstybinė pensija permokama, pensijų permokos neišieškomos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1294](#), 2008-12-03, Žin., 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

59. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos, taip pat valstybinės našlių ir našlaičių pensijos, gautos neteisėtai dėl to, kad jų gavėjai pateikė tikrovės neatitinkančius dokumentus, išieškomos įstatymų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [669](#), 2007-06-27, Žin., 2007, Nr. 77-3091 (2007-07-12), i. k. 1071100NUTA00000669

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. kovo 14 d. nutarimo Nr. 255 "Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [100](#), 2008-02-06, Žin., 2008, Nr. 19-691 (2008-02-14), i. k. 1081100NUTA00000100

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. kovo 14 d. nutarimo Nr. 255 "Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [188](#), 2008-03-05, Žin., 2008, Nr. 29-1027 (2008-03-08), i. k. 1081100NUTA00000188

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. kovo 14 d. nutarimo Nr. 255 "Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1155](#), 2008-11-12, Žin., 2008, Nr. 133-5130 (2008-11-20), i. k. 1081100NUTA00001155

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. kovo 14 d. nutarimo Nr. 255 "Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1294](#), 2008-12-03, Žin., 2008, Nr. 142-5642 (2008-12-11), i. k. 1081100NUTA00001294

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. kovo 14 d. nutarimo Nr. 255 "Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1803](#), 2009-12-23, Žin., 2009, Nr. 158-7189 (2009-12-31), i. k. 1091100NUTA00001803

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. kovo 14 d. nutarimo Nr. 255 "Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo